UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui Guinnoci ludimagistri

Spauter, Johannes de

Argentorati, Anno, M. D. XV.

.Regvla. V. Forma modusve datur, per casum rite latinum. Iustitia iustus, addunt, & nomine petrus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70853

Visual Library

Cice.in quadā epi.Fabio uiro optimo & homine doctiſſimo fami-
liariſſime utor.hinc uſus.i.familiaritas,cōuerſatio & cōſuetudo .ut
uſus mihi fuit tecū a puero,pro eodē dicit̃ uſura,Cice.Longa q̃ int
nos fuit uſura hoc efficit.uſus itē dicit̃ utilitas.Vſu uenire.i.utile eſſe
uel accidere,elegans ſermo.Vti aduerbiū .i. ut,priorē corripit quā
uerbū producit.de utor & abutor uide Calepi.utor de re tua, cum
p̄poſitione non male dicit̃.Cice.i.offi.De rebus ipſis utere tuo iudi-
cio.nihil enim impedit,de his uerbis habeto uerſum. Victito da ſe-
xtum,fungor,ueſcor.fruor,utor.

.REGVLA.V.

Forma moduſve datur,per caſum rite latinum.
Iuſtitia iuſtus,addunt,& nomine petrus.

Forma eſt quę dat eſſe,& rei modus,ut albor eſt forma albi,uox cā-
tionis,dat̃ de ea hæc regula,nomē formę uel modi regit̃ in ablatiuo
ſine p̄poſitione,plærūq; a noīe adiectiuo uel a uerbo,ut pallida mi-
ris modis facies nullo modo decora,quinq; numero,primus nume
ro &c̃.Ouid.Tres ſumus imbelles numero.Liui.Plures numero q̃
ipſi erāt ceciderūt.huc reducūt alb⁹ albore,iuſtus iuſtitia &c̃.& ſub
ſtātiua quędā regūt hunc caſum,ut noīe petrus,cognomine paulus
noīe grāmaticus,re barbarus,magiſter titulo,& ſi quid tale reperia
tur.Sum tibi natura pater,p̄ceptor cōſilijs.Troianus origine cæſar.
Item ſpe diues re pauper &c̃.Item caleo calore,candeo candore, can
to alta uoce,nō iniuria id feci,more meo doceo.authoritate mea id
feci,iure meo hoc mihi uendico.i.cōceſſa mihi ab oībus libertate,ꝓ
iure meo ſignificat quaſi cōſidēter,recito dulci prolatione,ſūmope-
re deſidero. Magno deſyderio expectatus aduenis,nullo pacto fie-
ri pōt.Antiquo inſtituto hęc facio.ſic quæ in aduerbia tranſeunt,ut
falſo quereris.auſpicato duxiſti vxorem, ſedulo dabo operā, haud
expectato ueniſti ſubito abitur⁹,inſpirato redibis,ſic de cęteris reſpō
ſis ad interrogationē factā ꝑ quō.Tul.uelim ut libros meos magno
pere ꝑlegas.Sūma diligētia incūbe ad grāmaticā,ęquo animo feras
aduerſa.Iniquo aīo tulit &c̃.neſcio ſerio an ioco loquaris.ꝓſequor
& afficio te laude &c̃.poſſunt huc ꝑtinere,quia idē pōt ad diuerſas
regulas referri,uerbis te amo,factis nego,uſu uenit ꝓ accidit.Ioannē
noīe meo ſaluta,petro uerbis meis ſalutē impꝑti, ſuſcipe hoc munus
hilari fronte, aſpexit me toruo uultu,It lento gradu,ſed lētus gradu
ꝑtinet ad aliā regulā,ut fulget uirtute.triſtis morte patris,uelox me-
tu,tardus inceſſu,charus,ꝓbitate,odioſus malitia.Iocūdus hūanita-
te,ſalibus &c̃.moleſtus litibus,curſu feſtinus,uirtute modeſtus, face-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tus ſermone uiribus inuictus, uoce benignus, hic cauſa efficiens eſt nõ ꝓprie modus. Itẽ de mõ, dormit ſopore graui, lepores patẽtibus dormiũt ocul'. Cice. Secreto hoc audiui. In epi. pauli. Spũ ambulate Itẽ ſi ſpũ uiuimus, ſpũ & ambulemus, q̃ mente id poſſediſti, q̃ rõne. bona fide poſſideo, iuſto titulo habeo. Merito imerito primus ordine &c̃. & iũgit' nũero & ordine ornatus cauſa ſolũ, ut ſępe nũero de noĩe exẽpla ſunt in prõptu. Oui. Noĩe Parnaſſus, ſed de iuſtus, iuſticia nõ cõſtat mihi exẽplũ uł teſtimoniũ egregij ſcriptoris, abltũs huius regulę p̄t rñderi ad q̃ſtionẽ factã p quõ. & fere ponit' ꝓ aduerbio q̃litatis, ut dic ſubmiſſa uoce. i. ſubmiſſe &c̃. accẽtu acuto. i. acute.

REGVLA .VI.

Mobile uel uerbum, menſuram dat ſibi ſexto.

Adiectiuũ uel uerbũ regit mẽſurã in ablt̃õ. Vt latũ ſeſq̃pede, lõgũ tribus ulnis. In ſacris. Erat autẽ niniue magna itinere triũ dierũ, uas butyri graue trecẽtis libris, puſillus ſtatura, magis ad p̄cedẽtia pertinet. ſic craſſus, tenuis &c̃. nõ dicẽda certã quãtitatẽ ꝓpter decẽnis bipedalis &c̃. Iuue. de pigmæis. Tota cohors pede nõ eſt altior uno. de uerbis. Perſi. Pinguis aqualiculus ꝓpenſo ſeſq̃pede extat. uas butiri ꝓpendet ſex libris. i. menſurã excedit. Dixi adiectiuũ, nã ſubſtantiua regunt gtĩ, ut lõgitudo ulnę. Pro ſexto poteris q̃rtũ bñ ponere caſum. Plini. de babylone. Muris ducenos pedes altis, q̃nquagenos latis. hic eſt numerus diſtributiuus ꝓ cardinali, q̃ꝗuis nõ inepte caperet' diſtributiue. Idẽ. Septẽ pedes lõgus, umbrã nõ amplius quattuor pedes. longã reddit. Idẽ. lata pedes ternos. Idẽ. radices triginta pedes lõge. Idem. Caulis palmũ unũ altus. Idem. Nucleo craſſo ſex digitos. craſſus (di ck) cui cõtrariũ eſt tenuis. Idem. Latũ pedes tres, longũ pedes quattuor. Plau. Comeſſe panẽ tris pedes latũ potes. menſurã igitur ut uis, in ſexto ponas uel quarto.

REGVLA. VII.

Menſuram exceſſus, uerbum uel mobile ſexto
Optat doctrina, ſuperas pede longior vno.

Dictio ſignificãs exceſſum regit ablatiuũ qui ſignificat quantitatem exceſſus certam uel incertã. hunc ablatiuũ regunt triplices dictiões. Primo cõparatiua, ut ſum te longior capite, hæc arbor eſt lõgior illa ſeſquipede. ſeſqui eſt quid cum dimidio, ut ſeſquilibra, ſeſqui horã &c̃. quia cuiuis ſubſtãtiuo poteſt addi. In Geneſi. Fuit aqua q̃nq; cubitis altior montibus. Item multo, paulo, modico doctior &c. de quibus ante dictum eſt. Cubitus (ein uaem oft ein elle) hoc eſt grauius illo una libra, paulominus, ſiq̃minus, nihilomin⁹, ut min⁹ cõ